

Съвременните семейства

Денят на християнското семейство и младеж отдавна отмина беше 21 ноември, но аз бих искала да разгледаме една тема много важна и наболяла за съвременното семейство.

Темата за отношенията и най-вече **почитта** към родителите.

Всички ние съвременните родители обичаме своите деца, грижим се за тях, жертваме се за тях, за да имат те добро бъдеще и желаем те да живеят дълго и щастливо.

Всяко дете е дар от Бога. То е като една перла скрита в мида. Както перлата има свое специално, неповторимо излъчване, така всяко дете има своя дарба, която го прави уникално, неповторимо в огромното общество от хора с различни интереси. Но с раждането на едно дете възниква и предизвикателството на родителите да докажат на себе си, че са израстнали като личности, че са готови да обичат безрезервно, да отговарят с поведения и чувства за живота и възпитанието му. Да си родител не е никак лесна задача.

Но не бива да забравяме и факта, че няма перфектни родители, както няма безпогрешни и свършени хора. Има полагащи старание родители, отговорни, които са истински достойни за възхищение и уважение.

Но нека ви разкажа една история, която прочетох наскоро много ми хареса.” Известен равин летял с “Боинг” от САЩ за Израел. До него седял професор, с много респектираш вид и с удивление наблюдавал, как синът на равина, който седял на друга редица, постоянно идвал при баща си: ту ще донесе вода, ту ще му подаде книга, ту грижовно ще му поправи вратовръзката и при това всеки път го питал: “Татко, всичко на ред ли е при теб? Необходимо ли ти е още нещо? Накрая професорът не издържал.

- Просто е невероятно! Как ви се е отдало да постигнете такова почтително отношение към вас? - попитал той равина.

- Мен също ме уважават – администрацията на университета, колегите, студентите, но моите собствени деца не ме уважават. За тях аз съм един отживял експонат. Те просто не ме забелязват. А за уважение и дума не може да става.

Равинът се усмихнал и тихо отговорил:

- Всичко е много просто. [Нашата традиция](#) ни учи, че всяко предишно поколение стои на една духовна степен по-високо от следващото, защото е по-близо до [даряването на Тора](#). А по теорията, приета в съвременната наука, човек е произлязъл от маймуната и това означава, че предишното поколение е по-близо до маймуните в сравнение със следващото. Какво искате вие при това положение?”

В тази автентична история е засегнат един от най-острите проблеми на съвременното човешкото общество – взаимоотношенията между поколенията, по-точно казано, отношенията между децата и родителите.

В емиграция много често родителите губят своя обществен статус. Децата по-бързо от тях овладяват местния език, по-добре се вписват в [реалността](#) на новия живот и бързо започват да се

ориентират в него, на ти са и като, че ли родени с новите техники и технологии. Родителите и децата, като че ли си сменят местата и ролите: вместо това да учат децата си, родителите стават техни “ученици”. Получава се противоречие: от една страна децата чувстват своето превъзходство в семейството и навън, но от друга страна, те нерядко изпитват подсъзнателно обида от своите злощастни родители, от които не могат да унаследят достойно място в обществото. Още повече, че неустроените им родители нерядко попадат под материална зависимост на още недостатъчно възрастните си деца. В резултат на това синът или дъщерята губят уважението към родителите си. Между другото, Тора изисква: **даже ако твоя баща и майка не са уважавани от обществото, то ти въпреки това си длъжен да ги уважаваш и почиташ. Забранява на децата да унижават, оскърбяват бащата или майката, да ги поставят в неловко положение.** Забележете, не става дума да ги обичате – да се обичат родителите не е сложно и даже биологически е естествено. Тук става дума за уважение, което изисква определени усилия. При това уважение не формално, сериозно, искрено и при всички обстоятелства. Такава е волята на Бога. Да се почитат родителите – това означава, преди всичко те, да бъдат уважавани и смятани, за важни и достойни хора от своите деца, дори когато другите не ги смятат за такива.

Изискването да се почитат родителите е изпълнено с конкретно съдържание. То предполага умение от страна на децата да разговарят със своите родители меко и с приятен тон. Не трябва да се прекъсват бащата и майката, грубо и нетактично и да се опровергават техните думи, **„дори и да не са прави“**, - особено в присъствието на други хора. В живота това не е просто и лесно. Особено, когато децата от своя страна си мислят: **„та аз съм прав“** или **„това е истината“**, **„ти трябва да се промениш“**.

Но Бог иска от тебе да ги почиташ! Това значи, че детето трябва да ги уважава независимо от своята преценка, дали те заслужават това или не. То трябва да ги почита, дори и когато те наглед и по човешки казано не заслужават това.

Чувството на всепредана почит към родителите е най-безкористното синовно чувство. В обичта все още може да има известна доза егоизъм, но в почитта всяка себичност се стопява. Ако детето почита родителите си, то ги обичаш така, както Бог заповядва, то ги обича с почит, т.е. обича ги дори нравствено небезупречни. Детето трябва да ги обича, защото те са му дали живот и защото Бог им забранява да имат друго отношение към родителите си.

ПЕТАТА БОЖИЯ ЗАПОВЕД гласи: " **Почитай баща си и майка си, за да ти бъде добре и за да живееш дълго на земята**" (Изх.20:12)

В Стария Завет толкова се е държало на почитта към родителите, че който се е провинил против тази Божия заповед, е трябвало да понесе най-грозно наказание - с камъни да бъде убит (Второз. 21:18-21)

Има един начин, по който се познава, кой наистина почита родителите си. Онзи, който твърди, че ги обича, а се срамува от тях, не ги почита. Да ги почиташ, това значи във всяка обстановка и пред всички да можеш с чувство на синовна почит да кажеш: "Това са моите родители".

Почит към родителите проявяват тези деца, които не само на думи ги обичат, но изразяват синовните си чувства при всички обстоятелства на дело: поемат издръжката на престарелите си

родители, услужват им, хранят ги, обличат ги и не ги огорчават и съдят. Почит към родителите проявяват онези деца, които си спомнят с благодарност как те някога са се грижили за тях, как са ги отглеждали и възпитавали, сега с радост им се отплащат.

Петата Божия заповед задължава да почитаме не само кръвните си родители. Тя задължава и снахите да се отнасят добре към свекър и свекърва. Ако снахата почита родителите на своя съпруг като свои родители, с това тя ще докаже на своя съпруг обичта си към него, ще даде най-добър пример на собствените си деца, как и те да се отнасят в бъдеще към своите свекър и свекърва, за да могат да очакват и те уважение, когато сами станат някога свекър и свекърва. То е една верига, която може да предава от поколение на поколение Божието благословение, ако с добра воля се поддържа.

Почит към родителите проявяват онези деца, които им се покоряват. Послушанието е най-доброто доказателство, че почиташ баща си и майка си. Думите не са достатъчни. Нужни са дела! Спасителят говори "Защо ме зовете: Господи, Господи!, а не вършите каквото казвам?" (Лук. 6:46).

Господ още във Стария завет пита: "Ако Аз съм ти баща, то де е почитта към мене? И ако Аз съм Господ, то де е благоговението пред мене?" (Малахия 1:6).

Бог е поставил почитта към родителите на толкова важно място, защото родителите са Божиите заместници на земята за децата. Защото върху почитта към родителите и зачитането на техния авторитет се гради основната клетка на обществото – семейството. Без него е невъзможно нито съжителстването между

отделните хора на земята, нито обществения ред, нито духовното и нравствено израстване на личността.

Родителите заслужават синовна грижа и обич. Когато децата им са били малки и са се нуждаели от много грижи, на тях не им е тежало да ги обслужват. Когато децата им са били болни, те по цели нощи не са мигвали, бодърствувайки независимо от това, че следващият ден е труден. Колко е жално, когато на такава безкористна и всеотдайна любов, някой синове и дъщери отговарят с черна неблагодарност!

Почит към родителите проявяват ония синове и дъщери, които се молят на Бога за тях, да продължи Господ живота им, да ги пази от беди и злочестини, да им даде леки старини. Любовта не знае предел. Тя минава и отвъд границите на земния живот. Над такива признателни деца се излива обилното Божие благословение. Особено старателно почитта към родителите трябва да се поддържа в ония случаи, когато родителите, по човешки казано, не заслужават като че ли почит - да речем от старост са поизглупели, станали са капризни и своенравни, или са се вдетенили. Даже и явните недостатъци на родителите не освобождават децата от задължението да ги почитат. Защото родителите са пълномощници Божии на земята в отглеждането и възпитанието на децата.

Между Бог и родителите има някакво сходство. Както Бог е небесен Баща на всички, тъй и родителите са земни бащи и майки на своите деца. Както Бог дава заповеди на хората, учейки ги на добро, тъй и родителите трябва да учат децата си на всичко възвишено, благородно и хубаво. Бог говори на Мойсей : "Тия думи, внушавай ги на децата си и говори за тях, кога седиш в къщи

и кога си на път, кога си лягаш и кога ставаш" (Втор. 6:6-7). Родителите трябва да бъдат за децата си не само физически бащи и майки, които са ги създали и се грижат за отглеждането им, но и техни духовни родители, които ги водят към вярата в Бога, към благочестието, към добродетелта, но да бъдат за децата си всичко това, родителите трябва да са преди всичко добри християни. Както душата е по-ценна от тялото, тъй и грижата на родителите за благородното и християнско оформяне характера на децата им е много по-важна от грижата за прехранването им.

Ако децата намерят у родителите добрия пример, ще му подражават. Тогава тези родители ще бъдат щастливи и с радост и дръзновение ще застанат пред Христа на страшния съд и ще му кажат: "Ето, аз и децата, които ми даде Господ" (Ис. 8:18).

И нека в началото на 2011 година си пожелаем да почитаме истински нашите възрастни родители с повече уважение и грижи за признание за техния труд и всеотдайност към нас и за да получим обещанието дадено

от Господ в петата му заповед **"....за да ти бъде добре и за да живееш дълго на земята"**.

Хриска Перфанова

/използвани материали от „Kabbalah“ и „Prawoslaviето“/